

Kopsavilkums: Šajā dokumentā apkopojam būtiskākos faktus, dokumentus un lūgumus par Saldus Kultūras nama (Brīvības iela 16/16A, Saldū) saglabāšanu un ar to saistītā procesa izvērtēšanu. Ņemot vērā neatgriezenisku seku risku (iespējamu nojaukšanu un ar to saistītas darbības), lūdzam kompetentās institūcijas skaidri norādīt savu kompetenci un praktiski piemērojamās rīcības instrumentus, lai līdz izvērtēšanai pēc būtības tiktu saglabāts esošais faktiskais stāvoklis un aizsargātas sabiedrības intereses, tostarp publiskās mantas saglabāšana. Dokumentā ietvertie jautājumi ir formulēti sabiedrības interešu aizstāvībai, saglabājot cieņpilnu saziņu un atstājot galīgo juridisko kvalifikāciju kompetento iestāžu vērtējumam. Lasies plašāk par šo jautājumu www.nara.im/saldus

Jautājumi un lūgumi iestādēm

Jaunākie papildinājumi 24.12.2025

Es, Jānis Ozoliņš, Saldus novada iedzīvotājs un biedrības “Dzīves prasmju skola NARA” valdes loceklis, pārstāvēt Saldus iedzīvotāju aktīvistu grupu, rīkojoties saskaņā ar tūkstošiem Saldus iedzīvotāju un pilsētas viesu skaidri pausto gribu – cilvēku, kuri šo pilsētu sauc par savām mājām un veic dažāda veida tiesiskas darbības, lai aizsargātu mūsu kopīgo kultūras sirdi, **Saldus Kultūras namu**, esmu sagatavojis skaidrojošo informāciju par Saldus Kultūras nama jautājumu.

Mūsu darbību pamatā ir apzināts pienākums veicināt tādu sabiedrisko kultūrvidi, kurā katrs sabiedrības loceklis ir ieguvējs un kur kopējais sabiedrības labums tiek organizēts cieņpilnā, caurspīdīgā un uz sadarbību vērstā veidā, kur visas iesaistītās puses ir ieguvējas. Mēs iestājamies par to, lai ikviena Saldus novada iedzīvotāja pienākumi un tiesības tiktu cienītas, kas noteiktas Latvijas Satversmē un Valsts pārvaldes iekārtas likumā, tai skaitā **“Valsts aizsargā ikviena tiesības dzīvot labvēlīgā vidē, sniedzot ziņas par vides stāvokli un rūpējoties par tās saglabāšanu un uzlabošanu.”** (LR Satversme, 115. pants - [Likumi.lv](http://likumi.lv)).

1. Pieteikuma priekšmets

Pieteikuma priekšmets ir Saldus novada pašvaldības Administratīvo aktu strīdu izskatīšanas komisijas 2025. gada 25. novembra akta, protokols Nr. 3 (turpmāk tekstā – Komisijas akts) atcelšana kā prettiesiska, kā arī pagaidu aizsardzības piemērošana, lai līdz tiesas nolējumam saglabātu esošo stāvokli un **nepieļautu neatgriezenisku seku iestāšanos publiskās mantas un sabiedrības interešu aizsardzībā.**

Saldus kultūras nama kā publiskās mantas vērtība ir vairāk kā 3 miljoni eiro (skatīt 6.2.11. pielikumā) un ar šo pieteikumu tiesai Saldus novada iedzīvotāju aktīvistu grupa, kurus pārstāv Pieteicējs, Biedrība “Dzīves prasmju skola NARA”, iestājas par **publiskās mantas saglabāšanu un sabiedrības interešu aizsardzību.**

Pieteicējs lūdz tiesu šo lietu skatīt tiesību normu hierarhijā un neatgriezenisku seku riska kontekstā, kā tas izvērst 4.1. sadaļā, jo tieši šis “lielais rāmis” nosaka pagaidu aizsardzības nepieciešamību.

2. Jautājumi un lūgumi iestādēm

2.1. Lūdzam rakstiski un skaidri mūs izglītēt,

kādas ir jūsu iestādes **kompetences, pienākumu un atbildības robežas**, attiecībā uz ilgstošiem un līdz šim rezultātu nedevušiem Saldus iedzīvotāju centieniem:

- apstādināt publiskas mantas iznīcināšanu vairāk nekā **3 miljonu eiro apmērā** Saldus novadā,
- veicināt tiesisku, caurspīdīgu un pilsonisku pārvaldību,

- panākt, lai pašvaldības amatpersonas ieklausās rakstiski paustajās iedzīvotāju vajadzībās, tostarp gadījumā, kad **1303 iedzīvotāji un pilsētas viesi** likumā noteiktajā kārtībā ir parakstījuši petīciju platformā *ManaBalss.lv*.

2.2. Lūdzam izskaidrot, kādas likumīgas un steidzami piemērojamas darbības mums kā Saldus iedzīvotāju aktīvistu grupai ir veicamas, lai:

2.2.1. Pilnībā apturētu Saldus Kultūras nama nojaukšanu līdz brīdim, kad kompetentās institūcijas būs izvērtējušas iespējamo publisko līdzekļu un publiskās mantas izšķērdēšanu?

2.2.2. Novērstu situāciju, kurā tiek neatgriezeniski iznīcināta ēka ar būtisku kultūrvēsturisku, sociālu un ekonomisku nozīmi?

2.3. Lūdzam skaidri un uztverami mūs izglītēt, apmācīt un vadīt cauri konkrētiem rīcības soļiem,

kā korekti vākt faktus, dokumentus un citus pierādījumus, lai pēc būtības izvērtētu un nepieciešamības gadījumā izmeklētu **Saldus novada domes priekšsēdētāja Māra Zusta darbības**, saskaņā ar Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem, ņemot vērā vietējo iedzīvotāju novērotās **iespējamās noziedzīga nodarījuma pazīmes**, tostarp:

- publiskās mantas un finanšu līdzekļu iespējamo izšķērdēšanu,
- iespējamo dienesta stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu,
- iespējamo interešu konfliktu.

2.4. Lūdzam steidzamības kārtā norādīt aptuvenu termiņu, kādā varētu tikt sniegta atbilde par šajā iesniegumā ietvertajiem lūgumiem,

ņemot vērā situācijas steidzamību un risku, ka publiskas mantas iznīcināšana var tikt uzsākta vēl pirms kompetentas izvērtēšanas. Šāda rīcība iespējami varētu liecināt par **būtisku Latvijas Republikas normatīvo aktu un labas pārvaldības principu pārkāpumu**, kura izvērtēšana ir kompetento iestāžu uzdevums.

2.5. Lūgums par pagaidu aizsardzību

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 185. pantu (pagaidu aizsardzība), 195. pantu (pagaidu noregulējuma pamats) un 196. panta otrās daļas 2. punktu (tiesas lēmums, kas aizliedz noteiktu darbību), kā arī ņemot vērā pagaidu aizsardzības mērķi nodrošināt tiesību aizsardzībai praktisku nozīmi lietas izskatīšanas laikā, Pieteicējs lūdz piemērot pagaidu aizsardzību (pagaidu noregulējumu), jo pastāv augsts neatgriezenisku seku risks strīda objektam un būtisks publisko interešu aizskārums risks.

Aizliegums (visā tekstā – Aizliegums) - vienots formulējums visa šī Pieteikuma kontekstā):

Aizliegt jebkādas darbības (tostarp līgumu slēgšanu un izpildi, iepirkumus, projektēšanu, sagatavošanas darbus un būvdarbu uzsākšanu/īstenošanu), kā arī **jebkādas teritorijas sagatavošanas vai pārveidošanas darbus**, tai skaitā **roku izciršanu, zemes darbus, grunts pārvietošanu, planēšanu, rakšanas darbus, pagaidu laukumu/iebrauktuvju izveidi**, ciktāl tās ir vērstas uz nojaukšanu vai var radīt strīdus objekta, ar to funkcionāli saistītās infrastruktūras, piegulošās teritorijas un vides **esošā faktiskā stāvokļa** pasliktināšanos vai neatgriezeniskas izmaiņas, **līdz spēkā stājas galīgais nolēmums šajā administratīvajā lietā, tostarp pārsūdzības instancēs, vai līdz tiesas turpmākam lēmumam**, tostarp attiecībā uz nekustamo īpašumu Brīvības ielā 16 un 16A, Saldū, un ar to funkcionāli saistīto piegulošo teritoriju.

2.5.1. Lūgumi par pagaidu aizsardzību

1. **piemērot pagaidu aizsardzību (pagaidu noregulējumu), uzliekot aizliegumu** veikt jebkādas darbības, kas var ietekmēt Saldus Kultūras nama ēkas un ar to funkcionāli saistītās infrastruktūras/teritorijas (Brīvības iela 16/16A, Saldū), kā arī piegulošās teritorijas un vides **esošo faktisko stāvokli**, tostarp darbības, kas var radīt stāvokļa pasliktināšanos, bojāšanu, pārbūvi vai nojaukšanu, **līdz spēkā stājas galīgais nolēmums** šajā administratīvajā lietā (tai skaitā pārsūdzības instancēs) vai līdz tiesas turpmākam lēmumam; **tai skaitā** aizliegumu attiecinot arī uz **koku un krūmu izciršanu un zemes darbiem**, kas saskaņā ar Pieteicēja rīcībā esošo informāciju paredzēti minētajā adresē un tai piegulošajā teritorijā.
2. **noteikt, ka minētais aizliegums ir saistošs** Atbildētājam un **visām personām**, kas Atbildētāja uzdevumā vai interesēs faktiski organizē vai īsteno darbības objektā/teritorijā (tai skaitā Nodrošinājuma valsts aģentūrai, pasūtītājiem, būvniecības procesa dalībniekiem, būvuzņēmējiem un apakšuzņēmējiem), **neatkarīgi no darbību veikšanas vietas**.
3. **noteikt, ka aizliegums aptver arī sagatavojošas un organizatoriski tehniskas darbības**, tostarp iepirkumu procedūras, līgumu slēgšanu un izpildi, projektēšanu, saskaņošanas un organizēšanas darbības, teritorijas sagatavošanu, piekļuves organizēšanu, kā arī būvdarbu uzsākšanu vai īstenošanu, **ciktāl tās ir vērstas uz nojaukšanas virzību vai rada pārveidojuma risku**.
4. **noteikt, ka pagaidu aizsardzība attiecas arī uz Pieteikumā norādītajām konkrētajām būvniecības lietām** (skatīt 3.2.3. punktu), lai tiesai un procesa dalībniekiem ir viennozīmīgi redzams, ko tieši apturēt un kādā apjomā.

2.5.2. Pamatojums pagaidu aizsardzībai

1. **Neatgriezeniskums.** Nojaukšana un ar to saistītās darbības (tostarp sagatavošanas darbi, teritorijas sakārtošana, koku un krūmu izciršana, zemes darbi un citi pasākumi, kas maina objekta vai piegulošās teritorijas stāvokli) rada sekas, kuras pēc būtības vairs nav atjaunojamas, tādējādi strīda objekts var tikt neatgriezeniski zaudēts vēl pirms lietas izskatīšanas pēc būtības.
2. **Esošā faktiskā stāvokļa saglabāšanas nepieciešamība.** Pagaidu aizsardzība nodrošina strīdus objekta un ar to funkcionāli saistītās infrastruktūras/teritorijas esošā faktiskā stāvokļa saglabāšanu, lai tiesai būtu reāla iespēja izskatīt lietu pēc būtības un lai tiesas nolēmums vēlāk būtu praktiski izpildāms, saglabājot lietas jēgpilnu tiesisko aizsardzību līdz galīgajam nolēmumam.
3. **Aizlieguma efektivitāte un adresātu loks.** Lai pagaidu aizsardzība sasniegtu mērķi, aizliegumam jābūt saistošam Atbildētājam un visām personām, kuras Atbildētāja uzdevumā vai interesēs faktiski organizē vai īsteno darbības objektā/teritorijā (tai skaitā Nodrošinājuma valsts aģentūrai, pasūtītājiem, būvniecības procesa dalībniekiem, būvuzņēmējiem un apakšuzņēmējiem), **neatkarīgi no darbību veikšanas vietas**.
4. **Pirmšķietama pamatotība.** Pieteikumā norādītie pamatojuma kvalitātes un pārbaudāmības trūkumi, samērīguma un alternatīvu izvērtējuma nepilnības, kā arī procesuālie pārkāpumi kopumā rada pietiekamu pamatu pagaidu aizsardzības piemērošanai, lai līdz galīgajam nolēmumam saglabātu strīda objekta faktisko stāvokli.
5. **Sabiedrības interešu līdzsvars.** Esošā faktiskā stāvokļa saglabāšana līdz galīgajam nolēmumam aizsargā kultūrvidi un 3 miljonu eiro vērtā publiskās

mantas saglabāšanu, stiprina sabiedrības uzticēšanos tiesiskam procesam un vienlaikus saglabā iespēju pusēm panākt tiesisku risinājumu bez neatgriezeniskām darbībām strīda objektā.

2.5.3. Pagaidu aizsardzībai četrās būvniecības lietās par Brīvības 16 un 16A, Saldus, kuras sekojoši atspoguļotas Būvniecības informācijas sistēmā (BIS)

Būvniecības kontroles institūcija	Lietas Nr.	Būves nosaukums	Būvniecības veids	Lūgtais pagaidu pasākums
Saldus novada būvvalde	BIS-BL-8895 09-7767	—	Nojaukšana	Apturēt pilnā apjomā
Saldus novada būvvalde	BIS-BL-8954 75-7748	Inženiertīkla pievads ēkai	Nojaukšana	Apturēt pilnā apjomā
Saldus novada būvvalde	BIS-BL-8873 35-7683*	Auto nojume	Jauna būvniecība	Piemērot 3.2. punktā noteikto Aizliegumu
Saldus novada būvvalde	BIS-BL-8873 35-7683*	Katastrofu pārvaldības centrs	Jauna būvniecība	Piemērot 3.2. punktā noteikto Aizliegumu

* pēc BIS datiem izskatās, ka vienā būvniecības lietas ietvaros ir divi dažādi būvju nosaukumi.